

Mest læste i går på www.politiken.dk/erhverv

1. Universitetsrektor har før reddet forsker mistænkt for lup
2. Sparepenge yngler bedst i små banker hen over nytår
3. Kendt smykkefirma får bøde på 600.000 kroner

SAS på indkøb

FLYKØB. Flyselskabet SAS er i gang med at se nærmere på fly fra producenten Bombardier. De nye fly af C-typen er kandidat til at blive indkøbt af SAS, der gør klar til at tilføje op til 55 fly til sin flåde i løbet af de kommende seks år. SAS planlægger at udfase 37 ældre Boeing 737-fly samt MD-80 fly, også fra Boeing, i løbet af de nærmeste år. Samtidig vil man øge kapaciteten for at kunne optage en forventet passagerøkning. Bombardier-flyet er endnu uprøvet, men selskabet har sikret sig ordrer fra bl.a. Lufthansa. Ritau

C20-indtjeningen buldrer frem i år

SVÆRVÆGTERE. Indtjeningen hos landets største virksomheder er mange milliarder større end sidste år. I årets første ni måneder er indtjeningen efter skat for virksomhederne i C20-indekset fordoblet i forhold til samme periode sidste år. Det skriver Børsen lørdag. I alt tjente virksomhederne 33 milliarder kroner mere end i de første ni måneder af 2009, svarende til i alt lige over 68 milliarder kroner. Også i forhold til 2008, hvor finanskrisen ramte sent på

året, er virksomhedernes indtjening nu i bedre gænge. I de første ni måneder af 2008 tjente virksomhederne i C20 65 milliarder kroner. Det er naturligvis en sværvægt som A.P. Møller-Mærsk, der med sine 23,8 milliarder kroner i indtjening i de første ni måneder af året vejer tungt ind på tallene. Kæmperederiet havde et tab på 3,9 milliarder kroner i de første ni måneder af 2009, og den ændring betyder selvfølgelig meget for den totale indtjening. »Det er faktisk en langt bed-

re udvikling, end jeg havde regnet med. Der er ingen tvivl om, at de danske virksomheder har været dygtige til at tilpasse sig til de nye tider«, siger Nils Thygesen, chefstrateg, Finansbanken: »Danske virksomheder er meget globalt orienterede og er fint eksponeret mod vækstmarkeder, samtidig med at de har reduceret omkostningerne. Skulle der komme en ny nedtur, står vi meget stærkere end tidligere, og der skal ikke meget fremgang til, før det slår hårdt igennem.«. Ritau

Havnearbejdere overvejer giftlast

FARLIGT GODS. Havnearbejdere i Australien diskuterer, hvorvidt de skal nægte at røre ved 3.000 ton gift, der skal til Danmark og behandles af Kommunekemi i Nyborg. Det sker, efter at deres kolleger i Danmark, Sverige og Norge har sagt, at de ikke vil røre ved laster med det giftige hexachlorobenzen. Ritau

Danskerne overvurderer deres egen økonomi

RÅDERUM. Danskerne er det folk i Norden, hvor flest føler, at de har et tilstrækkeligt stort økonomisk råderum. Det viser en undersøgelse, som Gallup har foretaget på vegne af Nordnet. 36 pct. oplever, at de har en tilstrækkelig stor økonomisk buffer. Til sammenligning gælder det kun for 19 pct. af finnerne, 22 pct. af nordmændene og 26 pct. af svenskerne. Men for mange har optimismen ingen bund i virkeligheden. For i forhold til vores nordiske naboer har en høj andel

af befolkningen kun få penge på kistebunden. Hver fjerde dansker har ingen eller under 5.000 kroner i økonomisk buffer. Det svarer til, at cirka 350.000 personer mangler det nødvendige overskud til at klare uventede eller større udgifter. Til sammenligning er andelen med ingen eller en lille buffer nede på 16 procent i Norge, mens det gælder for 21 pct. af svenskerne. Finland har den største andel økonomisk udsatte, nemlig 28 pct. Ritau

FRA FOND TIL BØRS

Det er lettere med to mand om bordet

Alligevel har ISS igen som mål at blive børsnoteret efter fem år uden for offentlighedens søgelys, siger ISS-topchef Jeff Gravenhorst.

INTERVIEW
STIG ANDERSEN

Det kunne ligne vægelsind og ubeslutsomhed, når ISS-koncernen nu igen har det som et erklæret mål at blive børsnoteret efter i fem år at have været ejet af den svenske kapitalfond EQT og Goldman Sachs. Men det handler om kapitalfondens natur, om resultatet af fem års arbejde uden for offentlighedens søgelys og om resultatet af korte beslutningsprocesser, fastslår ISS-topchefen siden april i år, Jeff Gravenhorst. Men hvis det går godt, som tilfældet tilsyneladende er med ISS, hvorfor fortsætter kapitalfondene så ikke bare ejerskabet? »Kapitalfundsmodellen er, at selskabet ejes i en periode, og så sælger man igen. Og det er helt sikkert, at ISS kommer til salg på et tidspunkt«, fastslår Jeff Gravenhorst: »Og i ISS sigter vi nu efter en børsnotering og vurderer lige nu, om tidspunktet er det rigtige. Der har også været nye kapitalfonde, bl.a. en kinesisk, på banen som ny ejer? »Det er ikke konkret, og en børsnotering er det primære sigte. Men for mig betyder det ikke så meget, om det bliver til en børsnotering eller et nyt kapitalfonds-

ejerskab. Måden at drive ISS på vil være den samme. Men kommunikationen med aktionærerne vil være forskellig. Hvori ligger forskellen? »Vi har en forpligtelse til at give alle aktionærer samme information på samme tid, og er man ejet af en eller to aktionærer, f.eks. to kapitalfonde, er det meget nemmere at tale med dem direkte, end det er at tale med måske 15.000 eller 30.000 aktionærer, som der vil være, hvis man bliver børsnoteret. Men når det er meget nemmere med en enkelt eller to aktionærer, hvorfor er målet for ISS så at komme på børsen? »Fordi man har børsen til at skaffe ejerskab og dermed skaffe kapital. Hovedentreprenør på service Kigger man på 'En historie om stærk vækst', som ISS lagde frem i forbindelse med det seneste kvartalsregnskab, så har ISS været i gang med at bygge en global virksomhed op siden starten i 1901? »Ja, og vi har siden midten af 1990'erne været verdens største rengøringskoncern. Det er vi stadigvæk, men vi har samtidig set, at markedet flyttede sig, og at vi skulle kunne levere flere serviceydelser til den enkelte kunde. Altså at en kunde i stedet for at have 20 forskellige leverandører til alt det, der ikke er kundens kerneforretning, kan have det hele samlet hos én leverandør. F.eks. rengøring, security og kantinedrift. Men hvad er det, ISS kan tilbyde i dag, som I ikke kunne, før kapitalfondene tog over? »Dengang havde vi ikke den bredde i vores virksomhed, og der var lande, vi slet ikke var repræsenteret i, USA f.eks.. Men I var der. Hvad kan ISS tilbyde i dag, som man ikke kunne for fem år siden?

RENT BORD. ISS' topchef, Jeff Gravenhorst, har fordoblet antallet af ansatte til 500.000 på fem år. Det har kunnet lade sig gøre på grund af kapitalfondsejerskabet. Foto: Martin Slottemo Lyngstad

op gennem de seneste år har tendensen været, at rigtig mange kunder centraliserer indkøbsprocessen. Var vi alene leverandør af rengøringservice, var det fint nok, men så ville vi ende som underleverandører til andre servicevirksomheder i de lande, vi er i. Er det kapitalfondsejerskabet, som har gjort det muligt for ISS? »Ja, det er det præcis. I de fem år vi har været ejet af kapitalfondene, er vi gået fra

250.000 til over 500.000 medarbejdere. Og den udvikling kunne ikke have fundet sted uden at have en kapitalfond som ejer? »Det kunne den godt. Men det, der kan gøre det mere problematisk i en opbygningsfase, er at skulle forklare tingene hele tiden. Den udvikling, vi nu har gennemført, var noget, kapitalfondene ville. Men var den parentes, som kapitalfondsejerskabet formentlig bliver, nødvendig? »Om den var nødvendig, ved jeg ikke,

for jeg ved ikke, hvordan det var gået, hvis ISS blot var fortsat som børsnoteret selskab. Men vurderingen var, at det var nemmere at bygge det globale og totale koncept op sammen med vore kapitalfondsejere i stedet for at gå på børsen og hente kapital over flere omgange. Havde vi været børsnoteret, skulle vi hele tiden forklare, hvorfor der skulle flere penge ind i selskabet. Hvis strategien er fornuftig, vil børsmarkedet vel også kunne forstå det? »Ja, men jeg mener, at det har været et fornuftigt ægteskab, vi har haft med kapitalfondene i denne proces. Og kapitalfondene har vurderet, at den udvikling, ISS har gennemgået de seneste år, bedre kunne lade sig gøre med deres model, og dermed også har kunnet sikre en højere pris-sætning på børsen, når processen var gennemført. Hvad er den store forskel på kapitalfundsmodellen og så det at være et børsnoteret selskab? »Den er, at man med et kapitalfondsejerskab kommer af børsen og får nemmere og hurtigere ved at tage de beslutninger, der skal tages. At ansætte 250.000 mennesker i løbet af fem år er der faktisk ikke andre i verden, der har kunnet gøre. Men hvorfor vil ISS så på børsen igen, når det åbenbart er så besværligt? »Det er ikke besværligt. Men det har været en vurdering af, at det var mindre kompliceret med to mand rundt om bordet, end hvis man hele tiden skulle ud og fortælle et marked, hvad man ville gøre. Hvornår er det fremtidige ejerforhold for ISS afklaret? »Vi forventer i starten af 2011, men der er ikke nogen konkret tidsplan.«. erhverv@pol.dk

Franske fristelser – til fest og frikadeller

J.P. Chenet
Vælg mellem Cabernet-Syrah, Vin de Pays d'Oc, og Colombar-Chardonnay, Vin de Pays des Côtes de Gascogne.
6 x 75 cl. Ltr.-pris 30,89. Pr. fl. v/6 fl. 23,89
Frit valg
6 flasker 139.- Spar 130,70

Kalvekoteletter
Kg.-pris 166,67
4 stk/600 g 100.- Spar 30,00

Château Lestage Simon 2006
Haut-Médoc, cru bourgeois supérieur
Château Lestage Simon er lavet af Merlot, Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc og Petit Verdot. Smagen er tør og fyldig med moden frugt, og en fin krydret frugttoner i eftersmag. Passer godt til fx. oksekød, krydrede vildtretter, gryderetter med kød i vin og til mellemlagrede oste. Vinnager på Ch. Lestage Simon er den kendte danske ønolog Merete Larsen.
6 x 75 cl
Pr. flaske 79,83 v/6 flasker
Ltr.-pris 106,44
1 flaske 99,00

6 flasker i original trækasse 479.-

Super Brugsen

Tilbudene er gældende fra d. 28. til den 4. december, med forbehold for udsolgte varer.

FAIR GAME OG SKOTTE

Ved forpremieren på Doug Limans 'Fair Game', indleder Politikens chefanmelder Kim Skotte, der fra Cannes under overskriften 'Udstiller den fede løgn om Irak' beskrev filmens en 'politisk og psykologisk thriller fra det virkelige liv. Men også et intelligent portræt af den hemmelige agents dobbeltliv.' 'Fair Game' bygger på den sande historie om CIA-agenten Valerie Plame (Naomi Watts). Hendes mand Joe Wilson (Sean Penn), en tidligere diplomat, finder beviser på, at Irak ikke har atomvåben, og at Bush-regeringen dermed ingen reel grund har til at gå i krig med landet i 2003.

Onsdag den 1. december kl. 19
Grand Teatret, Mikkell Bryggers Gade 8, København
Pluspris 65 kr. Alm. pris 80 kr.

Plus-billetter bestilles på 3315 1611 alle dage kl. 13 til 20. Bestilte billetter afhentes senest dagen før. Vis Politiken Plus-kortet ved afhentningen.
Forbehold for trykfejl.

POLITIKEN PLUS